

Granskning av bokslut och årsredovisning

2024-12-31

Rapport

Ånge kommun

KPMG AB

2025-04-16

Antal sidor 6

Innehållsförteckning

1	Sammanfattning	1
1.1	Årsredovisningens räkenskaper	1
1.2	God ekonomisk hushållning	1
1.3	Balanskravsresultat	1
1.4	Övriga iakttagelser:	2
1.5	Rekommendationer	2
2	Bakgrund	3
2.1	Syfte och revisionsfrågor	3
2.2	Avgränsning	4
2.3	Revisionskriterier	4
2.4	Metod	5
3	Resultat av granskningen	6
3.1	Årsredovisningens räkenskaper	6
3.1.1	Bedömning	6
3.2	God ekonomisk hushållning	7
3.2.1	Bedömning	8
3.3	Balanskravsresultat	8
3.3.1	Bedömning	8

1 Sammanfattning

Vi har av Ånge kommuns revisorer fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2024. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2024.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för utlåtandet respektive revisionsberättelsen.

Syftet med granskningarna är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Nedan följer en sammanfattning av granskningens bedömningar och rekommendationer.

1.1 Årsredovisningens räkenskaper

Utifrån vår genomförda granskning av årsbokslutet har vi noterat att kommunen gör avsteg från lag och god sed avseende följande:

- Från och med 2024 redovisar kommunen sina leasingavtal enligt RKR R5. Detta har lett till att kommunen identifierat leasingavtal som nu redovisas som finansiell leasing istället för operationell leasing vilket är en väsentlig förändring mot föregående år. Enligt RKR R12 ska väsentliga fel under tidigare perioder rättas retroaktivt vilket också har skett. Vid vår granskning har vi dock identifierat två finansiella leasingavtal som är felaktigt beräknade, detta leder till att kommunen i årsredovisningen för 2024 har ett för lågt utgående värde på anläggningstillgångar och långfristiga skulder om ca 17 mnkr. Ett av dessa två felaktigt beräknade avtal är nytt för 2024, varför vi bedömer att de felaktiga beräkningarna inte har någon effekt på de ingående balanserna 2023 eller 2024. Felet bedöms inte påverka resultaträkningen väsentligt.

1.2 God ekonomisk hushållning

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att ifrågasätta det återsporterade resultatet. Det innebär att resultatet inte är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2024.

1.3 Balanskravsresultat

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

1.4 Övriga iakttagelser:

Vi har utöver ovan noterat att:

- kommunen har tidigare år redovisat kostnader i förtid. I bokslutet 2024-12-31 finns fortfarande en skuld uppgående till 3,1 mnkr.
- kommunen fortfarande har äldre ej utnyttjade bidrag från åren 2020 – 2023 om ca 1,1 mnkr kvar i balansräkningen. Dessa borde ha redovisats som intäkt det år de erhöles.
- Kommunen har sedan år 2016 en avsättning för återställning av deponi uppbokad till 15 mnkr. Vi har inte tagit del av någon uppdaterad och detaljerad beräkning för avsättningen och noterar att avsättningen är oförändrad jämfört med tidigare år.
- Kommunen har i investeringsredovisningen i årsredovisningen inte kommenterat större avvikelser mot budget.

1.5 Rekommendationer

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi kommunstyrelsen att:

- tillse att kostnader bokförs i rätt tid.
- tillse att intäkter bokförs i korrekt period
- uppdatera beräkningen för avsättning till deponi
- tillse att investeringsredovisningen upprättas enligt lag och rekommendationer.

2 Bakgrund

Vi har av Ånge kommuns revisorer fått i uppdrag att granska årsbokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2024. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2024.

Kommunens revisorer ska enligt 12 kap. kommunallagen (2017:725) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska vid granskning av årsredovisning pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisorernas revisionsberättelse.

Från och med den 1 januari 2023 ska årsredovisningen granskas enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Standarden ska tillämpas av de sakkunniga som utför räkenskapsrevision på uppdrag av förtroendevalda revisorer i kommuner, regioner, kommunalförbund och samordningsförbund.

Standarden består av:

- Ramverk
- Anvisningar för tillämpning i kommunal räkenskapsrevision av International Standards on Auditing (ISA) samt International Standard on Review Engagements (ISRE 2410) inklusive tillämpningsanvisning för granskning av drift- och investeringsredovisning (enligt ISA 501)
- Instruktion för granskning av sammanställda räkenskaper
- Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse
- Instruktion för granskning av drift- och investeringsredovisning

Följande moment regleras inte av standarden utan tillkommer, i enlighet med SKR:s God revisionssed i kommunal verksamhet 2022:

- Granskningen av utfallet rörande verksamhetsmålen med betydelse för god ekonomisk hushållning samt själva bedömningen av huruvida resultaten i årsredovisningen är förenliga med verksamhetsmålen samt de finansiella målen.
- Bedömning om kommunen efterlever balanskravet samt eventuellt återopande av synnerliga skäl omfattas inte av Standard för kommunal räkenskapsrevision.

2.1 Syfte och revisionsfrågor

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för utlåtandet respektive revisionsberättelsen.

Syftet med granskningarna är att bedöma om kommunens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lag om kommunal bokföring och redovisning samt god redovisningssed i kommuner och regioner.

Granskningen av årsredovisningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året?
- Är förvaltningsberättelsens lagstadgade delar förenliga med årsredovisningens övriga delar?
- Har förvaltningsberättelsen upprättats i enlighet med LKBR?
- Har sammanställda räkenskaper konsoliderats i enlighet med LKBR?
- Är resultatet i årsredovisningen förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning?
- Har drift- och investeringsredovisningen upprättats i enlighet med LKBR?
- Efterlever kommunen balanskravet och har eventuella negativa balanskravsresultat och åberopande av synnerliga skäl hanterats korrekt?

2.2 Avgränsning

Vår granskning omfattar årsredovisningen per 2024-12-31. Granskningen av räkenskaperna har utförts i den omfattning som krävs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Granskningen av måluppfyllelse och bedömning av balanskravet har utförts enligt SKR:s God revisionssed i kommunal verksamhet 2022 samt SKYREV R5 Granskning av delårsrapport och årsredovisning.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen, hade påverkat dennes bedömning av kommunen. Detta kan inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan kommuner och verksamheter.

2.3 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för våra bedömningar avseende årsredovisningens räkenskaper bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR)

Vid bedömning av god ekonomisk hushållning bygger vår bedömning även på:

- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

2.4 Metod

Granskningarna har genomförts genom bland annat:

- Processgenomgång
- Stickprov och andra urvalsmetoder
- Kartläggning av IT-miljön
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Avstämning mot redovisningsregelverk
- Kartläggning av interna kontroller som är av relevans för upprättandet av de finansiella rapporterna
- Granskning av interna kontroller som är av relevans för upprättandet av de finansiella rapporterna
- Verifiering av årsredovisning mot huvudbok samt underlag för denna

Revisionens faser kan kategoriseras i Planering, Genomförande och Rapportering.

I planeringsfasen har vi haft inledande genomgång av villkoren för uppdraget, fastställande av vilka dokumentationskrav som finns, vem som bär ansvaret vid oegentligheter samt kommunikationen under revisionens gång. En viktig del i planeringsfasen är att identifiera risker, värdera riskernas utifrån allvarlighet och sannolikhet samt att identifiera lämpliga granskningsåtgärder.

Genomförandefasen har omfattat fortsatt planering då den interna kontrollen som har översiktligt granskats och de iakttagelser som gjorts i samband med denna granskning har beaktats i granskningen av årsbokslutet. Granskningen av den interna kontrollen tar sin utgångspunkt i kundens processer, bedömningar i redovisningen och finansiella ramverk. Förståelsen för de väsentliga processerna har dokumenterats och en bedömning kring risken för oegentligheter har gjorts. Vidare utgör IT-miljön en viktig del av kommunens verksamhet och en dokumenterad förståelse kopplat till detta område har ingått som en del av den interna kontrollen. Vi har skaffat oss en förståelse för den interna kontrollen för att identifiera lämpliga granskningsåtgärder men inte för att uttala oss om effektiviteten i kontrollerna/processerna.

En revisionsstrategi har bestämts utifrån den inledande planeringen och den förståelse som skaffats i samband med kartläggningen av den interna kontrollen. Andra delen av genomförandefasen har omfattat inhämtande av revisionsbevis genom granskning och dokumentation av:

- Balans och resultaträkning
- Närståendetransaktioner
- Sammanställda räkenskaper
- Drift- och investeringsredovisningen
- Förvaltningsberättelse

Som en del i den avslutande fasen har vi inhämtat ett skriftligt uttalande enligt ISA 580. Det har inhämtats från de tjänstepersoner som har uppdraget att verkställa bokslutsprocessen och den interna kontrollen i kommunens redovisning, system och rutiner.

Granskningarna avser kommunens årsredovisning som avgetts av kommunstyrelsen den 2025-04-15.

Rapporten är faktakontrollerad av ekonomiavdelningen.

3 Resultat av granskningen

Nedan redogörs för resultatet av granskningen och de noteringar som gjorts i samband med denna.

3.1 Årsredovisningens räkenskaper

Enligt 4 kap. 1 § LKBR ska en årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftredovisning, investeringsredovisning och sammanställda räkenskaper (om sådana upprättas enligt 12 kap 2 § LKBR).

3.1.1 Bedömning

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter, med reservation för det förhållande som beskrivs i avsnittet Grund för uttalanden, upprättats i enlighet med LKBR och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av kommunens finansiella ställning per den 31 december 2024 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar är förenliga med årsredovisningens övriga delar.

En förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Sammanställda räkenskaper har upprättats i enlighet med LKBR.

Drift- och investeringsredovisning har upprättats i enlighet med LKBR.

Kommunen gör i årsredovisningen avsteg från lag och god sed avseende följande:

- Från och med 2024 redovisar kommunen sina leasingavtal enligt RKR R5. Detta har lett till att kommunen identifierat leasingavtal som nu redovisas som finansiell leasing istället för operationell leasing vilket är en väsentlig förändring mot föregående år. Enligt RKR R12 ska väsentliga fel under tidigare perioder rättas retroaktivt vilket också har skett. Vid vår granskning har vi dock identifierat två finansiella leasingavtal som är felaktigt beräknade, detta leder till att kommunen i årsredovisningen för 2024 har ett för lågt utgående värde på anläggningstillgångar och långfristiga skulder om ca 17 mnkr. Ett av dessa två felaktigt beräknade avtal är nytt för 2024, varför vi bedömer att de felaktiga beräkningarna inte har någon effekt på de ingående balanserna 2023 eller 2024. Felet bedöms inte påverka resultaträkningen väsentligt.

Vidare har det i samband med granskningen även noterats följande, ej väsentliga, avvikelser:

- Kommunen har tidigare år tagit upp kostnader i sin redovisning för reparationer av Vikbron om 2 mnkr samt bidrag till föreningar om 1 mnkr. Dessa kostnader avser arbeten som ännu inte utförts och finns således kvar i som en skuld i kommunens balansräkning.
- Vi har även noterat att kommunen har kvarvarande bidrag från år 2020 - 2023 uppbokade som skuld i balansräkningen om 1,1 mnkr. Dessa borde ha redovisats som intäkt det år de erhöles.
- Kommunen har sedan 2016 en avsättning för återställning av deponi uppbokad till 15 mnkr. Vi har inte tagit del av någon uppdaterad och detaljerad beräkning för avsättningen och avsättningen är oförändrad jämfört med tidigare år. Kostnaden per m2 för återställning har tagits upp till 375 kr.
- Kommunen har i investeringsredovisningen i årsredovisningen inte kommenterat större avvikelser mot budget.

Vi rekommenderar att kommunstyrelsen säkerställer att räkenskaperna följer lag och god redovisningssed.

3.2 God ekonomisk hushållning

Kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i KL 10 kap. 2-6 §§ (hel- och delägda kommunala bolag, stiftelser och föreningar).

I KL stadgas även att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar kommunernas ekonomi.

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Fullmäktige har beslutat om två finansiella mål (resultat och soliditet) och ett verksamhetsmål (sjukfrånvaro). För att kommunen ska anses ha en god ekonomisk hushållning ska både de finansiella målen och verksamhetsmålet med betydelse för god ekonomisk hushållning uppnås.

Resultatmålet innebär att kommunen ska hushålla med resurserna och ska ha positiva resultat varje år, men att resultaten kan variera mellan åren. Målet för 2024 är ett nollresultat. Målet bedöms inte uppnått för 2024. Soliditetsmålet innebär att kommunen på sikt ska ha en soliditet på 20% inklusive ansvarsförbindelser vilket innebär att den på sikt ska förbättras varje år. För 2024 är målet att soliditeten ska vara positiv. Målet bedöms uppnått i årsredovisningen.

Målet vad gäller sjukfrånvaro är formulerat att det ska minska och långsiktigt bör sjuktalen ligga på högst 5 %. Av årsredovisningen framgår att sjukfrånvaron uppgår till 9,32 % och är en ökning jämfört med föregående år. Målet uppnås däremot inte och i utvärderingen konstateras att sjuktalen är fortsatt problematiska.

Kommunstyrelsens samlade bedömning är att god ekonomisk hushållning inte uppnås för år 2024.

3.2.1 Bedömning

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att ifrågasätta det återrapporterade resultatet. Det innebär att resultatet inte är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige fastställt i budget 2024.

Modellen med endast ett verksamhetsmål är nytt för år 2024. Syftet med verksamhetsmålen är att de ska visa hur mycket av de olika verksamheterna som ryms inom de finansiella målen (se bl a SKRs skrift God ekonomisk hushållning från år 2024). Vi bedömer därför att det finns ett utrymme att vidareutveckla målstyrningen.

3.3 Balanskravsresultat

En kommun ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och detta ska redovisas i förvaltningsberättelsen.

Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Av balanskravsutredningen framgår att årets resultat efter balanskravsjusteringar, - 24,7 mnkr, ska täckas av medel från resultatutjämningsreserven. Det gäller även det ingående ackumulerade negativa balanskravsresultatet, - 1,6 mnkr. det innebär att det inte finns några balanskravsresultat att återställa.

3.3.1 Bedömning

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

Vi noterar, såsom tidigare, att kommunen under avstämningen av balanskravet redogör för att kommunen har så kallade "öronmärkta medel". Vi vill upplysa om att öronmärkning finns varken i lagstiftning eller i förarbeten men nämns bl a i SKLs skrift "RUR i praktiken –resultatutjämningsreserv, balanskravsutredning" från år 2013. Denna skrift uppdaterades år 2020, "RUR och God ekonomisk hushållning – Resultatutjämningsreserv, balanskravsutredning" och begreppet öronmärkta medel finns inte längre med. Öronmärkta medel bör redovisningsmässigt ses som rent interna poster utan koppling vare sig till räkenskaperna eller balanskravet.

Datum som ovan
KPMG AB

Therese Malmgren
Auktoriserad revisor

Marlene Olsson
Auktoriserad revisor

Lena Medin
Certifierad kommunal revisor

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering. Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

LENA MEDIN

Undertecknare

På uppdrag av: Marlene Olsson

Serienummer: fdca59a9db67cf[...]85981c060041a

IP: 212.214.xxx.xxx

2025-04-16 13:06:52 UTC

MARLENE OLSSON

Undertecknare

Serienummer: 353237cccdaf06[...]94075af4e63b1

IP: 195.84.xxx.xxx

2025-04-16 13:38:50 UTC

Anna Birgitta Therese Malmgren

Undertecknare

På uppdrag av: Marlene Olsson

Serienummer: 8b8c01ea33ed0b[...]949e5703aa79f

IP: 87.249.xxx.xxx

2025-04-16 14:10:18 UTC

Detta dokument är undertecknat digitalt via [Penneo.com](https://penneo.com). De signerade uppgifternas integritet är validerad med hjälp av ett beräknat hashvärde för originaldokumentet. Alla kryptografiska bevis är inbäddade i denna PDF, vilket säkerställer både autenticitet och möjlighet till framtida validering.

Detta dokument är försett med ett kvalificerat elektroniskt sigill som innehåller ett certifikat och en tidsstämpel från en kvalificerad tillhandahållare av betrodda tjänster.

Så här verifierar du dokumentets äkthet:

När du öppnar dokumentet i Adobe Reader kan du se att det är certifierat av **Penneo A/S**. Detta bekräftar att dokumentets innehåll förblir oförändrat sedan tidpunkten för undertecknandet. Bevis för de enskilda undertecknarnas digitala signaturer bifogas dokumentet.

De kryptografiska bevisen kan kontrolleras med hjälp av Penneos validator, <https://penneo.com/validator>, eller andra validerings verktyg för digitala signaturer.